PRISILNI RAD UJGURA

Tajna na istoku Kine koja se krije od svijeta: 'Rekli su da sam predugo bila na wc-u pa su mi prikovali ruke i noge'

Početkom novog milenija Kina je počela razmještati Ujgure na rad izvan pokrajine - berbu pamuka, izradu tekstila i solarnih panela...

Piše: Ian Urbina Objavljeno: 10. studeni 2023. 16:17

Kamion koji prevozi pošiljku lignji

The Outlaw Ocean Project, 11, Rujan, 2022/

Ovaj tekst nastao je u sklopu The Outlaw Ocean Projecta, neprofitne novinarske organizacije smještene u Washingtonu, D.C. Pisali i istraživali su **Ian Urbina, Daniel Murphy, Joe Galvin, Maya Martin, Susan Ryan, Austin Brush and Jake Conley**.

*Ovo je četvrti dio velikog istraživačkog serijala neprofitne novinarske organizacije The Outlaw Ocean Project o kriminalnim praksama na kineskim ribarskim brodovima i u postrojenjima za preradu ribe i morskih plodova. Prvi dio možete pročitati **OVDJE**, drugi dio **OVDJE**, a treći **OVDJE**.*

Jednog sunčanog jutra prošlog travnja, otprilike stotinu i trideset muškaraca i žena, odjevenih u iste crvene vjetrovke, stajalo je u urednim redovima ispred željezničke stanice u Kashgaru, gradu u kineskoj pokrajini Xinjiang. Ljudi su bili Ujguri, jedna od najvećih kineskih etničkih manjina, i stajali su s koferima pod nogama i mrkim izrazima na licu, gledajući oproštajnu ceremoniju koju je u njihovu čast održala lokalna vlada. Na snimci događaja vidi se žena koja nosi tradicionalnu crveno-žutu haljinu i doppa kapu i pravi piruete po pozornici. Na transparentu piše: "Promicanje masovnog zapošljavanja i izgradnja društvenog sklada". Na kraju videa, dron se vraća i prikazuje vlakove koji čekaju da odvedu tu skupinu. Događaj je bio dio ogromnog programa razmještanja radne snage koji vodi kineska država, a koji prisilno šalje Ujgure da rade u industrijama diljem zemlje, uključujući i u preradi morskih plodova. "To je strategija kontrole i asimilacije", rekao mi je **Adrian Zenz**, antropolog koji studira ograničenja slobode u Xinjiangu, "i osmišljen je da eliminira ujgursku kulturu".

Program rada dio je šireg plana za pokoravanje povijesno nemirnog naroda. Kinom dominira etnička skupina Han, ali više od polovice stanovništva Xinjianga, pokrajine bez izlaza na more u zapadnoj Kini, čine manjine - većina su Ujguri, ali ima i Kirgistanaca, Tadžikistanaca, Kazahstanaca, Hui ili Mongola. Ujgurski pobunjenici bunili su se tijekom devedesetih godina prošlog stoljeća, a bombardirali su policijske postaje 2008. i 2014. godine. Kao odgovor, Kina je uvela još širi program progona, prema kojem bi članovi muslimanske manjine mogle biti pritvorene zbog recitiranja stihova Kur‘ana na sprovodu ili puštanja duge brade. Početkom 2000-ih Kina je počela nadzirati stanovnike s Wi-Fi špijuniranjem, CCTV-om i osobnim praćenjem te slanjem milijuna ljudi u kampove za "preodgoj", gdje su bili podvrgnuti mučenju, premlaćivanju i prisilnoj sterilizaciji. Američka vlada opisala je postupke Kine u Xinjiangu kao oblik genocida.

Početkom novog milenija Kina je počela razmještati Ujgure na rad izvan pokrajine - berbu pamuka, izradu tekstila i solarnih panela - kao dio inicijative koja će kasnije biti poznata kao Pomoć Xinjiangu. Tajnik komunističke partije u regiji istaknuo je kako će program omogućiti "punu zaposlenost" i "etničku interakciju, razmjenu i miješanje". Međutim, kineske akademske publikacije opisale su to kao način "otvaranja" ujgurskog društva, koje država vidi kao "latentnu prijetnju". Godine 2019. istraživači sa Sveučilišta Nankai u Kini, kojima je omogućen povlašteni pristup informacijama o programu, napisali su izvješće koje je nehotice objavljeno na internetu, opisujući razmještaj kao "važnu metodu za reformu, spajanje i asimilaciju" manjinskih skupina. Program pruža jeftinu radnu snagu za glavne kineske industrije - potrebu koja je postala izraženija u Shandong sektoru za preradu morskih plodova nakon pojave covid-19, kada su ograničenja kretanja stvorila nedostatak radne snage.

Julie Millsap, iz Ujgurskog projekta za ljudska prava, istaknula je da kroz program država može "orkestrirati i ograničiti sve aspekte života Ujgura". (Dužnosnici kineskog ministarstva vanjskih poslova nisu odgovorili na pitanja o programu razmještanja Ujgura.) Između 2014. i 2019., prema vladinim statistikama, kineske vlasti godišnje premještaju više od deset posto stanovništva Xinjianga - ili dva i pol milijuna ljudi - putem razmještanja radne snage; oko dvadeset i pet tisuća godišnje poslano je izvan pokrajine. Učinak je bio ogroman: između 2017. i 2019., prema Ujedinjenim narodima, stopa nataliteta u Xinjiangu smanjila se za gotovo polovicu.

Američki Kongres je 2021. donio Zakon o prevenciji prisilnog rada Ujgura, prema kojem se za sve proizvode koje "u cijelosti ili djelomično" proizvode radnici iz Xinjianga treba pretpostaviti da su uključivali prisilni rad nametnut od države, te im je stoga zabranjen pristup američkom tržištu. Zakon je imao veliki utjecaj. U posljednjih godinu dana, američka carina i zaštita granica zaplijenila je robu vrijednu više od milijardu dolara povezanu s Xinjiangom, uključujući elektroniku, odjeću i lijekove. Ali industrija morskih plodova je u velikoj mjeri izbjegla te mjere. SAD uvozi otprilike osamdeset posto svojih morskih plodova, a Kina opskrbljuje više od bilo koje druge zemlje. Polovica ribljih štapića posluženih u američkim javnim školama obrađena je u Kini, tvrde uzgajivači prave aljaške kolje. Međutim, brojne primopredaje između ribarskih brodova, pogona za preradu i izvoznika otežavaju praćenje podrijetla morskih plodova. Provincija Shandong, glavno središte za preradu morskih plodova duž istočne obale Kine, udaljena je više od tisuću milja od Xinjianga, što im je možda pomoglo da izbjegnu nadzor. Kako se ispostavilo, od 2018. godine tisuće Ujgura poslano je na rad u tvornice za preradu morskih plodova u Shandongu. "To je premještaj od vrata do vrata", rekao je Zenz. "Doslovno se dostavljaju sa sabirnih mjesta u Xinjiangu ravno u tvornicu".

Stranim novinarima uglavnom je zabranjeno izvještavati u Xinjiangu. Cenzori također očiste informacije o ujgurskom radu s kineskog interneta. Radio sam s istraživačkim timom kako bih pregledao stotine stranica internih biltena tvrtke, lokalnih vijesti, trgovinskih podataka i satelitskih snimaka. Pogledali smo tisuće videozapisa prenesenih na internet, uglavnom na Douyin, kineskoj verziji

TikToka, za koje se činilo da prikazuju radnike iz Xinjianga; provjerili smo jesu li se korisnici prvotno registrirali u Xinjiangu i imali smo stručnjake koji su pregledali jezike koji se koriste u videozapisima. Također smo unajmili istražitelje da posjete neke od tvornica. Ti su izvori pružili uvid u sustav prisilnog ujgurskog rada za preradu ribe koju konzumira velik dio svijeta.

***

Transferi obično počinju kucanjem na vrata. "Seoski radni tim", sastavljen od lokalnih dužnosnika Partije ulazi u dom i sudjeluje u "misaonom radu", što uključuje uvjeravanje Ujgura da se pridruže programu preseljenja. Dužnosnici često imaju kvote za ukrcavanje, a predstavnici državnih korporacija - uključujući Xinjiang Zhongtai Group, konglomerat iz grupe Fortune 500, koji je uključen u koordinaciju razmještanja radne snage - pridružuju se ponekad. **Wang Hongxin**, predsjednik Zhongtaija, koji je nedavno olakšao "zapošljavanje" tisuću radnika iz južnog Xinjianga, opisao je napore svoje tvrtke u zapošljavanju biranim riječima: "Sada poljoprivrednici u Siyaku imaju snažnu želju izaći iz svojih domova i pronaći posao". (Tvrtka nije odgovorila na zahtjeve za komentarom za ovaj članak).

Službeni narativ nastoji uvjeriti sve da su ujgurski radnici zahvalni što se mogu zaposliti, što neki vjerojatno i jesu. U intervjuu za državne medije, **Memet Sayit** je istaknuo kako sada zarađuje dvadeset i dvije tisuće dolara godišnje u tvornici morskih plodova, te da je tvornica osigurala "besplatnu hranu i smještaj". No klasificirana interna direktiva Zapovjedništva za održavanje stabilnosti prefekture Kashgar iz 2017. godine navodi da ljudi koji se odupiru premještaju radi posla mogu biti kažnjeni pritvorom. Žena iz Kashgara koja je odbila tvornički zadatak jer se morala brinuti o dvoje male djece pritvorena je između 2017. i 2019. godine. Druga žena koja je odbila premještaj stavljena je u ćeliju zbog "nesuradnje". A vlada ima i druge metode vršenja pritiska. Djeca i starije osobe mogu biti poslani u državne ustanove; obiteljska zemljišta mogu biti zaplijenjena. Jedan ujgurski radnik rekao je organizaciji za ljudska prava 2021. godine: "Saznao sam da ako je jedan član obitelji u kampu, morate raditi kako bi otac ili suprug mogli brzo izaći".

Nakon što su ljudi regrutirani, skupe ih na jedno mjesto. Na primjer, protekle veljače 1400 Ujgura odvedeno je na "sajam poslova" u internacijski kamp u južnom Xinjiangu. Na snimkama se vidi kako potpisuju ugovore dok ih nadziru dužnosnici u vojnim uniformama, a zatim ih ukrcavaju u autobuse. Ostali transferi obavljaju se vlakom ili zrakoplovom. Slike prikazuju Ujgure s crvenim cvjetovima zabodenim na jakne - uobičajeni simbol slavlja - kako se ukrcavaju se na letove China Southern Airlinesa koje je unajmila država. (Zračni prijevoznik nije odgovorio na zahtjeve za komentarom). Ponekad su transferi motivirani zahtjevima korporacija. U ožujku 2020. grupa Chishan, jedan od najvećih kineskih konglomerata morskih plodova, objavila je interni bilten u kojem opisuje ono što je nazvala "ogromnim proizvodnim pritiskom" uzrokovanim pandemijom. Tog listopada, dužnosnici Partije iz protuterorističkog odreda države, koji se bavi razmještanjem radi posla, sastali su se s rukovoditeljima. Nekoliko mjeseci kasnije, Chishan je pristao ubrzati premještaj u svoje pogone. **Wang Shanqiang**, zamjenik generalnog direktora u Chishanu, rekao je u biltenu tvrtke da se "tvrtka raduje ranom dolasku radnika migranata iz Xinjianga". (Grupa Chishan nije odgovorila na zahtjeve za komentarom.)

Oglas objavljen na kineskom internetskom forumu i namijenjen vlasnicima tvornica obećava da će ih, kada radnici stignu, država držati pod "nadzorom u vojnom stilu". Mnogi žive u svojevrsnim spavaonicama, pod paskom sigurnosnog osoblja. Radnik u Fujianu rekao je za Bitter Winter, internetski časopis, da se često pretražuju ujgurski domovi; ako se pronađe Kuran, podsjetio je, njegov vlasnik mogao bi biti poslan u kamp za preodgoj. U biltenu Chishan iz veljače 2021. tvrtka je opisala radnike iz drugih provincija kao "veliki" sigurnosni rizik i naglasila važnost njihovog nadzora noću i tijekom praznika kako bi se spriječile "tučnjave, pijani neredi i masovni incidenti".

Prijelaz iz seoskog života na tvornički rad je nagli. Novi radnici, objašnjava jedan chišanski bilten, ne podliježu proizvodnim kvotama kako bi im se pomoglo da se prilagode. No nakon mjesec dana, tvornički dužnosnici počinju pratiti dnevnu proizvodnju radnika kako bi povećali "entuzijazam". Jedna tvornica ima posebne timove menadžera odgovornih za one koji se "ne prilagođavaju životu". Ponekad su novi ujgurski zaposlenici upareni sa starijima koji su zaduženi da "prate ideje novih stranih radnika". Većina radnika u Xinjiangu podvrgnuta je "patriotskom obrazovanju". Slike koje je objavila općinska agencija prikazuju ljude iz manjinskih skupina u Yantai Sanko Fisheries kako proučavaju govor Xi Jinpinga i čitaju "etničku politiku stranke". (Yantai Sanko nije odgovorio na zahtjeve za komentarom). U nastojanju da podignu moral, neke velike tvornice osiguravaju odvojene kantine i ujgursku hranu za prebačene radnike. Povremeno tvornice održavaju svečane događaje koji uključuju tradicionalne nošnje, ples i glazbu. Snimke iz jedne tvornice prikazuju Ujgure kako plešu u kantini, okruženi uniformiranim zaštitarima. "Ova vrsta plesa koristi se kako bi se stekao dojam da vlada podržava ujgursku kulturu", rekla mi je **Rachel Harris**, profesorica na Školi za orijentalne i afričke studije u Londonu. "A zapravo, naravno, tvornička radna snaga to radi pod prisilom".

Radnici koji su pobjegli iz tih programa mogu detaljno opisati pojedinosti o tome kako se s njima postupalo. Jedan Ujgur pušten je iz kampa za preodgoj da bi bio prebačen u tvornicu odjeće. "Nismo imali izbora", rekao je Amnesty Internationalu 2021. godine. Žena iz Xinjianga po imenu **Gulzira Auelkhan** bila je prisiljena raditi u tvornici rukavica. Kažnjena je jer je plakala ili provela nekoliko dodatnih minuta u zahodu tako što je stavljena u "tigrastu stolicu", koja je držala ruke i noge prikovane, u obliku mučenja. "Prvi put sam provela šest do osam sati u tigrastoj stolici jer nisam slijedila pravila", rekla mi je. "Policija je tvrdila da imam mentalnih problema i da ne razmišljam na pravi način".

Ali Ujguri koji su još uvijek u tvornicama pomno se prate. Jedan od rijetkih načina da zavirite u njihov život je putem njihovih objava na društvenim mrežama. Mnogi, kad prvi put stignu u Shandong, snimaju selfije uz vodu; Xinjiang je najudaljenije mjesto na Zemlji od oceana, i mnogi ga nikada prije nisu vidjeli. Neki objavljuju ujgurske pjesme sa žalosnim stihovima. To bi, naravno, mogli biti samo isječci sentimentalne glazbe. No, istraživači su tvrdili da bi oni mogli funkcionirati i kao načini prenošenja zagonetnih poruka o patnji, zaobilazeći kineske cenzore. Kao što je analiza korištenja interneta u Xinjiangu iz 2015. zaključila, "društveni komentari i kritika prikriveni su korištenjem metafora, sarkazma i referenci na tradicionalne ujgurske izreke i kulturne aspekte koje bi prepoznao samo insajder ili netko tko je vrlo upoznat s ujgurskom kulturom i zajednicom".

Jedan sredovječni Ujgur, na putu do posla u tvornici morskih plodova Shandong, snimio se kako sjedi u salonu za odlazak iz zračne luke u ožujku 2022. i postavio snimku na pjesmu "Ketarmenghu" ("I Will Leave"). Zaustavio je snimak neposredno prije rečenice koju bi svatko tko je upoznat s tim znao: "Sada imamo neprijatelja, trebali biste biti oprezni." Drugi ujgurski radnik, koji je u službenom intervjuu u superlativima govorio o programima vlasti, objavio je selfie uz more uz pjesmu koja kaže: "Zašto treba više patiti?" Mlada žena objavila je selfie snimljen ispred tvornice morskih plodova Shandong i dodala izvadak iz ujgurske pop pjesme: "Navikli smo na toliko patnje", stihovi kažu. "Budi strpljivo, srce moje. Ovi dani će proći." Jedna prezentacija sadrži radnike koji pakiraju plodove mora u kartonske kutije. Glasnik kaže: "Najveća radost u životu je pobijediti neprijatelja koji je mnogo puta jači od vas i koji vas je tlačio, diskriminirao i ponižavao".

U nekim videozapisima ujgurski radnici izražavaju svoju nesreću u nešto manje prikrivenim terminima. Jedan radnik objavio je video na kojem se vidi kako čisti ribu u Yantai Longwin Foodu. "Mislite li da u Shandongu ima ljubavi?" pita se autor. "Svako jutro buđenje 5.30, non-stop posao, i beskrajno oštrenje noževa i čišćenje ribe." (Yantai Longwin Food nije odgovorio na zahtjev za komentarom). Drugi videozapis prikazuje liniju za pakiranje kolja.

"Koliko ste plaćeni u mjesec dana?" pita jedan čovjek.

"Tri tisuće", odgovara drugi.

"Zašto onda još uvijek nisi sretan?"

"Zato što nemam izbora."

***

Lanci opskrbe morskim plodovima su notorno teški za istraživanje. Neprofitne nadzorne skupine i novinari strogo su kontrolirani u Kini. Kako bi otkrile prisilni rad, tvrtke se obično oslanjaju na privatne tvrtke koje provode "revizije", u kojima inspektori posjećuju tvornicu kako bi bili sigurni da posluje u skladu s međunarodnim standardima rada. Priprema revizije obično zahtijeva od tvornica da ispune upitnike koji otkrivaju prisutnost radnika migranata iz drugih provincija i jezike koji se govore na licu mjesta, kao i da revizorima dostave popise radnika, od kojih su neki odabrani za razgovore. No tvornice koje pokušavaju prikriti prisutnost radnika iz Xinjianga često ih jednostavno ne navode u takozvanim "upitnicima za samoprocjenu". Socijalne revizije obično se najavljuju unaprijed, što menadžerima omogućuje skrivanje manjinskih radnika tijekom inspekcija. Čak i kada su radnici intervjuirani, često nerado budu iskreni, iz straha od odmazde. **Rosey Hurst**, direktorica britanske revizorske tvrtke Impactt Limited, rekla je da neki kineski revizori također nerado spominju ujgurske radnike u svojim izvješćima, jer će razljutiti tvrtke koje im daju egzistenciju. Sarosh Kuruvilla, profesor industrijskih odnosa na Cornellu, analizirao je više od četrdeset tisuća revizija i otkrio da je gotovo polovica nepouzdana. "Alat je potpuno neispravan", rekao je. "To je stavljanje kvačica u određenu kućicu sa strane revizora, ali je i stavljanje kvačice sa strane brenda u pitanju".

Ove godine unajmio sam privatnog istražitelja u Kini da posjeti dvije velike tvornice morskih plodova u provinciji Shandong, jednu pod nazivom Shandong Haidu Ocean Product, a drugu Rongcheng Haibo. Unutar objekata, deseci radnika, noseći pregače i plave rukavice do laktova, stajali su rame uz rame za dugim metalnim stolovima s glavama prema dolje, režući lignje. Drugi su proizvod sortirali u plastične plave košare pod svijetlim fluorescentnim svjetlima. Istražitelju je rečeno da, iz razloga "povjerljivosti", ne može razgovarati ni s jednim od radnika, niti ući u područje obrade. Većina radnika nosila je bijele uniforme koje pokrivaju cijelo tijelo, poput odjeće koje kirurzi nose u operacijskoj sali; lica su im bila skrivena maskama zbog covida. Bez mogućnosti da razgovaramo s njima, bilo je nemoguće reći jesu li neki od njih Ujguri.

Lažne revizije omogućuju tvrtkama da tvrde da su u skladu s korporativnim standardima. Lund's Fisheries, vodeći američki dobavljač lignji koji surađuje s Haibom, zahtijeva od svih svojih dobavljača da provedu revizije koje je osmislio Sedex, autor najčešće korištenih revizijskih pravila. "Naši dobavljači ispunjavaju standarde dobavljača naše tvrtke, koji premašuju američke uvozne propise", rekao mi je **Wayne Reichle**, predsjednik Lund'sa. U svibnju 2022. revizori iz SGS-a, jedne od vodećih revizorskih tvrtki, pregledali su Haibo i nisu pronašli dokaze o prisilnom radu u tvornici. No kada smo istražili stvar, otkrili smo da je više od 170 ljudi iz Xinjianga radilo u Haibu i Haiduu, njegovoj sestrinskoj tvornici, 2021. godine, a oko šest ujgurskih radnika redovito je objavljivalo na paltformi Douyin u Haibu tijekom 2022. godine. Istog dana kada su revizori bili u turi tvornicom, mlada ujgurska radnica objavila je svoje slike u blizini spavaonica i utovarnih mjesta u tvornici. Kada su ga pritisnuli, predstavnik SGS-a izjavio je kako su revizori učinili ono što se od njih traži u skladu sa Sedexovim načinom rada. (Predstavnik tvornice Haibo rekao je u e-mailu: "Mi smo tvrtka koja posluje u skladu sa zakonom i propisima" i zatražio da istraživački tim ne širi "neistinite glasine". Predstavnici tvornice Haidu nisu odgovorili na zahtjeve za komentarom.)

Ovo nije bio izolirani incident. U našem istraživanju pronašli smo druge primjere Ujgura koji su objavili svoje videozapise u tvornicama morskih plodova nekoliko dana nakon što su te tvornice prošle svoje revizije. Čak su i mnoge tvrtke koje su certificirane kao održive uključene. Kada smo istraživali tvornice certificirane od strane Vijeća za upravljanje morem (MSC - Marine Stewardhip Council), otkrili smo da je najmanje dvanaest njih radilo s plodovima mora koji su barem dijelom dobiveni prisilnim radom. (**Jo Miller**, voditeljica odnosa s javnošću MSC-a, priznala je da se tvrtka oslanja na revizije koje imaju "značajna ograničenja"). Kada smo vršili pritisak na dužnosnike iz Sedexa, rekli su nam da je "teško i rizično za same revizore izričito priznati prisilni rad koji je nametnula država" koji je "možda zataškan". Organizacija je rekla da će ažurirati svoje smjernice o tom pitanju. Zagovaračke skupine već dugo tvrde da su revizije neučinkovite. Human Rights Watch izvijestio je 2019. da ovakve revizije ne otkrivaju česte slučajeve seksualnog zlostavljanja u odjevnoj industriji u Bangladešu, Indiji i Pakistanu. Ipak, njihova se uporaba širi. SGS sada također nudi uslugu revizije ribarskih plovila koja djeluju na otvorenom moru, gdje je redovito praćenje iznimno teško. "Revizije i certifikati nisu otkrili prisilni rad na lokacijama za preradu morskih plodova na kopnu", rekao mi je **Johnny Hansen** iz Međunarodne federacije transportnih radnika. "Pa kako bi oni uopće mogli biti bolji u otkrivanju prisilnog rada na moru?"

Rezultat ovih neuspjeha je da tisuće tona morskih plodova prerađenih prisilnim radom i dalje ulaze u Sjedinjene Države. Otkrili smo da je najmanje deset velikih poduzeća za proizvodnju morskih plodova u Kini od 2018. koristilo najmanje dvije tisuće ujgurskih radnika. Tijekom tog vremena, te su tvrtke isporučile više od 47.000 tona morskih plodova - uključujući bakalar, kolje, škampe, losos i rakove - u Sjedinjene Države. Morske plodove iz ovih tvornica kupili su američki uvoznici, uključujući High Liner Foods. (Glasnogovornik High Liner Foodsa rekao je da je tvornica s kojom su surađivali prošla reviziju treće strane u rujnu 2022.) Budući da se plodovi mora miješaju u svakoj fazi otpreme, nemoguće je točno znati gdje završava neka serija. Ali ti su uvoznici poslali svoje proizvode u supermarkete širom zemlje, uključujući Walmart, Costco, Kroger i Whole Foods. (Glasnogovornica Wal-Marta je rekla da je tvrtka "očekuje od svih naših dobavljača da poštuju naše standarde i ugovorne obveze, uključujući one koje se odnose na ljudska prava". Druge tvrtke nisu odgovorile na zahtjeve za komentarom).

Uvoznici su također slali plodove mora u Sysco, globalni div prehrambenih usluga koji opskrbljuje više od 400.000 restorana samo u Sjedinjenim Državama. (Glasnogovornik Sysca rekao je da je njegov dobavljač Yantai Sanko prošao revizije i zanijekao da je ikada "primio radnike u okviru državnog programa razmještanja"). U posljednjih pet godina, američka vlada potrošila je više od 200 milijuna dolara za kupnju morskih plodova od uvoznika vezanih za ujgursku radnu snagu za konzumaciju u javnim školama, vojnim bazama i saveznim zatvorima. (Glasnogovornik Ministarstva poljoprivrede napomenuo je da agencije nabavljaju plodove mora iz SAD-a kada je to moguće.) SAD nije jedina zemlja koja uvozi morske plodove vezane za radnike iz Xinjianga. Uvoznici čiji se proizvod veže uz ujgursku radnu snagu opskrbljuju najveću tvornicu za preradu ribe na svijetu, u vlasništvu britansko-američkog diva Nomad Foods, u Bremerhavenu u Njemačkoj. Također opskrbljuju trgovine prehrambenim proizvodima u Francuskoj, uključujući Carrefour, i one u Velikoj Britaniji, uključujući Tesco. (Carrefourov ured za tisak rekao je da tvrtka "odlučno osuđuje korištenje prisilnog rada u svom lancu opskrbe" i da će otvoriti istragu. Tesco je odbio odgovoriti na postavljena pitanja). Identificirali smo uvoz morskih plodova povezan s radnom snagom iz Xinjianga u više od dvadeset zemalja.

U SAD-u stručnjaci kažu da je, kako bi se riješila ova situacija, potrebno prilagoditi savezni program praćenja uvoza morskih plodova. Zakonom, osmišljenim za otkrivanje nezakonitog ribolova, od uvoznika se zahtijeva da vode detaljnu evidenciju o svojem ulovu. No, nekoliko ključnih vrsta, uključujući lignje i losos, nisu uključene u praćenje i ne zahtijeva se od tvrtki da otkrivaju informacije o radnicima. **Judy Gearhardt**, koja radi u Centru za istraživanje odgovornosti na Američkom sveučilištu, tvrdi da bi zakon trebalo proširiti kako bi prisilio tvrtke u Kini i njihove američke kupce da pruže detaljne informacije o radu. "Prihvaćanje riječi proizvođača ili pečatiranu potvrdu očito nije dovoljno", kazala je. **Robert Stumberg**, profesor prava na Sveučilištu Georgetown, objasnio je da je zakon o ujgurskom radu "izrazito moćan". Umjesto da borci za ljudska prava ili novinari dokazuju postojanje prisilnog rada vezanog uz određeni proizvod, zakon nalaže da dobavljači i uvoznici dokažu da nemaju veze s ujgurskim radom. Američka vlada, napominje, već je provodila zakon za razne proizvode iz drugih industrija, uključujući solarne panele, auto dijelove, računalne čipove, palmino ulje, šećer i rajčice. Za Stumberga, očito je što se sada mora dogoditi. "Plodovi mora trebali bi biti sljedeći", rekao je.

Povratak na vrh

Jutarnji LIST

POVEŽITE SE S JUTARNJIM

SLOBODNA DALMACIJA | sn | novac.hr | GLOBUS | D&D | živim.hr | gloria | gg | Dobra hrana | AUTOKLUB | dubrovački vjesnik | Zadarski.hr | ŠIBENSKI. | CROPIX | NATIVE AD STUDIO

Copyright © 2024. HANZA MEDIA d.o.o Sva prava pridržana